

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΚΟΖΑΝΗΣ**

Κοζάνη, 28 Ιουλίου 2025

Αριθμ. Πρωτ.: 34736
Σχετ.: 26312, 26828, 29496

Ταχ. Δ/ση : Περιοχή Ζ.Ε.Π.
50100 ΚΟΖΑΝΗ
Πληροφορίες : Ι. Πέγιος
Τηλέφωνο : 24613-50109
E-mail : ipegios@apdhp-dm.gov.gr

ΘΕΜΑ : «Εξέταση της από 10-06-2025 ειδικής διοικητικής προσφυγής των νομικών προσώπων με την επωνυμία 1)- Ε***** Ι. – Θ***** Α. και ΣΙΑ Ο.Ε., με διακριτικό τίτλο «Μ*** Ρ**** Ο.Ε.», όπως νόμιμα εκπροσωπείται και 2)- Μ***** Ι. και ΣΙΑ Ομόρρυθμη Εταιρεία, με διακριτικό τίτλο «Λ** W****», όπως νόμιμα εκπροσωπείται κατά της αριθμ. 90/2025 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κ*****»

**ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Των άρθρων 3, 6 παρ. 1 περ. iii, 6Α, 6Β, 225, 226, 227 και 238 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α') «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύουν.

β) Του άρθρου 64 του Ν.4954/2022 (ΦΕΚ 136/Α') «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1799 της Επιτροπής για τη θέσπιση τεχνικών προδιαγραφών για τα επιμέρους επιγραμμικά συστήματα συγκέντρωσης - Διατάξεις σχετικές με την εκλογική διαδικασία και τον έλεγχο εσόδων και δαπανών κομμάτων, συνασπισμών και υποψηφίων βουλευτών και αιρετών - Λοιπές επείγουσες διατάξεις».

γ) Του Π.Δ. 141/2010 (ΦΕΚ 234/Α') «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 92 του Ν.4446/2016 (ΦΕΚ 240/Α') «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη – Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και άλλες διατάξεις».

2. Την αριθμ. 40281/22-07-2025 (ΦΕΚ 901/τ. Υ.Ο.Δ.Δ./22-07-2025) Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών «Αποδοχή παραίτησης του Ιωάννη Σάββα του Κωνσταντίνου από τη θέση του μετακλητού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης και διορισμός του στη θέση του μετακλητού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας».

3. Την από 10-06-2025 ειδική διοικητική προσφυγή των νομικών προσώπων με την επωνυμία 1)- Ε***** Ι. – Θ***** Α. και ΣΙΑ Ο.Ε., με διακριτικό τίτλο «Μ*** Ρ**** Ο.Ε.», όπως νόμιμα εκπροσωπείται και 2)- Μ***** Ι. και ΣΙΑ Ομόρρυθμη Εταιρεία, με διακριτικό τίτλο «L** W***», όπως νόμιμα εκπροσωπείται κατά της αριθμ. 90/2025 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κ*****.

4. Το αριθμ. πρωτ. 19164/23-06-2025 έγγραφο του Τμήματος εμπορικών δραστηριοτήτων, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στην Υπηρεσία μας στις 27-06-2025 με αριθμ. πρωτ. 29496 και με το οποίο διαβιβάστηκαν στην υπηρεσία μας τα ζητηθέντα στοιχεία και οι απόψεις του Δήμου Κ***** επί της εν λόγω προσφυγής.

Και επειδή:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 214 ν. 3852/2010, οπ. αντικαταστάθηκε με το άρθρο 108 ν. 4555/2018: «1. Το κράτος ασκεί στους Ο.Τ.Α. και στα νομικά πρόσωπα αυτών εποπτεία, που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους ούτε να υπεισέρχεται σε κρίσεις για τη σκοπιμότητα της δράσης τους ή να θίγει τη διοικητική και οικονομική τους αυτοτέλεια. Ειδικότερα η κρατική εποπτεία των Ο.Τ.Α. συνίσταται: (α) σε έλεγχο των πράξεων (έλεγχος νομιμότητας) και (β) σε έλεγχο των προσώπων (πειθαρχικός έλεγχος των αιρετών)».

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 227 Ν.3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 118 ν. 4555/2018, ορίζεται ότι: «1. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων αυτών, καθώς και των συνδέσμων τους, για λόγους νομιμότητας, ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α., μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτησή της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίησή της ή αφοτου έλαβε πλήρη γνώση αυτής. Ατομικές πράξεις κοινοποιούνται στον ενδιαφερόμενο με απόδειξη παραλαβής και αναφέρουν υποχρεωτικά ότι κατ' αυτών χωρεί ειδική προσφυγή για λόγους νομιμότητας ενώπιον του Επόπτη Ο.Τ.Α. μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών [...] 5. Ο Επόπτης Ο.Τ.Α. αποφαινεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει σιωπηρώς απορριφθεί [...]».

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 238 παρ. 1 ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 131 ν. 4555/2018 : «1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων, κατά τα άρθρα 225 έως 227, ασκείται από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις Ειδικές Επιτροπές του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση, καθώς και τις Επιτροπές Ελέγχου των Πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (π.δ. 30/1996, Α' 21), που βρίσκονται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι επιτροπές αυτές συγκροτούνται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. 2. Όπου στα ανωτέρω άρθρα αναφέρεται ο Επόπτης Ο.Τ.Α., κατά το μεταβατικό διάστημα, νοείται ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου αναφέρεται ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Εποπτείας Ο.Τ.Α. της ΑΥΕ Ο.Τ.Α., νοείται ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Λειτουργίας ή της αντίστοιχης Διεύθυνσης στην οποία υπάγεται η εποπτεία των Ο.Τ.Α. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου αναφέρεται υπάλληλος της ΑΥΕ Ο.Τ.Α., νοείται υπάλληλος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης».

4. Σύμφωνα επίσης με τις διατάξεις του άρθρου 64 παρ.3 του Ν.4954/22 (ΦΕΚ 136/09.07.2022 τεύχος Α'), όπως διαμορφώθηκε με το άρθρ.57 του ν.5027/23 (ΦΕΚ 48 Α/02-03-2023) ορίζεται ότι «3. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., όπου στα άρθρα 128, 129, 130 και 131 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αναφέρεται Συντονιστής ή Επόπτης Ο.Τ.Α., νοείται ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Για τον Συντονιστή ή τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που άσκησε ή ασκεί καθήκοντα Επόπτη Ο.Τ.Α. ισχύουν τα κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 10 και της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 (Α' 90)».

5. Με την παρούσα, εμπρόθεσμα εξετάζουμε την κρινόμενη προσφυγή, διότι η δίμηνη προθεσμία του άρθρου 227 παρ.5 του Ν. 3852/2010 παρά τη γραμματική διατύπωση της

διάταξης, αρχίζει από την περιέλευση στην υπηρεσία μας πλήρους φακέλου της προς έλεγχο πράξεως. Και τούτο διότι στην περίπτωση που λείπουν κάποια στοιχεία ή οι απόψεις των άμεσα ενδιαφερομένων και ζητηθεί η αποστολή ή η συμπλήρωσή τους, η προθεσμία αρχίζει από την περιέλευση αυτών, εφόσον έκτοτε είναι δυνατόν να διαμορφωθεί ολοκληρωμένη κρίση για τη νομιμότητα ή μη της πράξης (ΣΤΕ 2242/08, 2115/09, 1530/06, 637/02, Π.Ζυγούρη ερμην.Ν.3852/2010 τομ.Β' σελ.43). Η αναζήτηση στοιχείων που προβλέπονται από το νόμο για την έκδοση της πράξης και είναι κρίσιμα για τη διάγνωση της νομιμότητάς της αποτελεί λόγο διακοπής της προθεσμίας ΣτΕ 1530/2006), οπότε και η συμπλήρωσή τους, με βεβαιωμένη τη χρονολογία πρωτοκόλλησής τους στη Γραμματεία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι κρίσιμη για την έναρξη υπολογισμού της προθεσμίας για τον έλεγχο νομιμότητας (αριθμ.14351/13-5-2013 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών). Στην υπό κρίση περίπτωση, η, υπό εξέταση, προσφυγή κατατέθηκε στην Υπηρεσία μας στις 10-06-2025 και έλαβε αριθμ. πρωτ. 26312/10-06-2025 και έπειτα με το αριθ. πρωτ. 26828/12-06-2025 έγγραφό μας, ζητήθηκε από το Δήμο Κ*****, η διαβίβαση στοιχείων και απόψεων επί της προσφυγής, αναγκαίων για το σχηματισμό κρίσης.

Εν συνεχεία ο εν λόγω Δήμος μας απέστειλε το αριθ. πρωτ. 19164/23-06-2025 έγγραφο -απάντηση του, το οποίο παραλήφθηκε και πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία της υπηρεσίας μας στις 27-06-2025 (αρ.πρωτ.εισ.: 29496/27-06-2025).

6. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 11/7666/7-2-2007 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Εποπτεία των πράξεων των συλλογικών και μονομελών οργάνων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ» σε περίπτωση υποβολής προσφυγής ο έλεγχος αφορά καταρχήν το παραδεκτό αυτής και στη συνέχεια το βάσιμο. Εφόσον κριθεί ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή, τότε ελέγχεται το βάσιμο αυτής και μόνο για τους λόγους που αυτή αναφέρει, διαφορετικά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 2690/99 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας», που ισχύει και για τους Ο.Τ.Α.: «Οι προθεσμίες για υποβολή αίτησης αναφοράς ή δήλωσης ή άλλου εγγράφου του ενδιαφερομένου καθώς και για οποιαδήποτε άλλη ενέργειά του είναι αποκλειστικές εκτός αν χαρακτηρίζονται ενδεικτικές από τις διατάξεις που τις προβλέπουν».

Εν προκειμένω, η διάταξη του άρθρου 227 παρ. 1 ν. 3852/2010, όπως ισχύει δεν αναφέρει την εν λόγω προθεσμία ως ενδεικτική, κατά συνέπεια αυτή είναι ανατρεπτική, με την έννοια ότι η πάροδος του καθορισμένου χρόνου επιφέρει την απώλεια του δικαιώματος του ενδιαφερομένου για ενέργεια.

Επειδή προϋποθέσεις του παραδεκτού της προσφυγής, οι οποίες τίθενται **σφωρευτικά** είναι: **Α.** Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής **Β.** Η συνδρομή εννόμου συμφέροντος **Γ.** Η εκτελεστικότητα της προσβαλλόμενης πράξης:

Α. Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης που τέθηκαν υπόψη της Υπηρεσίας μας, προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη αριθ. 90/2025 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κ***** αναρτήθηκε στο πρόγραμμα Διαύγεια στις **27-05-2025** και η κρινόμενη ένσταση - προσφυγή περιήλθε στην Υπηρεσία μας στις **10-06-2025** και έλαβε αριθ.πρωτ. 26312/10-06-2025, πρέπει να θεωρηθεί εμπρόθεσμη, σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 227 Ν. 3852/2010 και να εξεταστεί περαιτέρω.

Β. Η συνδρομή εννόμου συμφέροντος, που μπορεί να είναι υλικό ή ηθικό (Γνωμ. ΝΣΚ. 484/2008). Το έννομο συμφέρον είναι προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής, πρέπει δε να είναι προσωπικό (τη βλάβη να την υφίσταται ο ίδιος ο προσφεύγων και όχι έτερο πρόσωπο, με το οποίο συνδέεται με ορισμένη σχέση (ΣτΕ 376,2310/2009, 605,1094/2008), άμεσο (να συνδέει, δηλαδή, απευθείας τον προσφεύγοντα με τη βλάβη που υφίσταται από την πράξη), ενεστώς (και μάλιστα σε τρία χρονικά σημεία, δηλαδή, κατά το χρόνο έκδοσης της πράξης - λήψης της απόφασης, κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής και κατά το χρόνο συζήτησης της (ΣτΕ 1503/2013, 464/2010, 1323/2007, 2239/2003, 416/2002), αφορά δε κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο, από την οποία ο προσφεύγων, βάσει ενός ειδικού δεσμού αντλεί ωφέλεια η οποία θίγεται αμέσως ή εμμέσως από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη, πρέπει, δε, να προσδιορίζεται ή να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ή εκείνα που υποβάλλει ο προσφεύγων (ΣτΕ 932/1982). Έννομο συμφέρον για την άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής υπάρχει όταν η προσβαλλόμενη πράξη έχει προκαλέσει ηθική ή υλική βλάβη στον προσφεύγοντα, υφίσταται δε, αυτός τη βλάβη

με ορισμένη ιδιότητα που αναγνωρίζεται από τους κανόνες δικαίου (ΣτΕ 86/1988), η βλάβη από την πράξη δεν μπορεί να είναι μελλοντική και αβέβαιη, η παρωχημένη ή αόριστη, ή απλώς προσδοκώμενη, αλλά πρέπει να έχει επέλθει, ή να είναι λογικά αναπόφευκτη (Ολ. ΣτΕ 1002/2007). Με την έννοια αυτή αποδίδεται ο κατά τα προηγούμενα σύνδεσμος που πρέπει να υπάρχει μεταξύ του προσφεύγοντα και της προσβαλλόμενης πράξης, καθώς ως ενδιαφερόμενος εκλαμβάνεται πάντα το πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον στην προσβολή μιας πράξης. Για την άσκηση δε της διοικητικής προσφυγής δεν αρκεί το γενικό ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την τήρηση των νόμων και τη σύννομη άσκηση της αρμοδιότητας της Διοίκησης, αλλά απαιτείται να υπάρχει ιδιαίτερο, άμεσο και ενεστώς έννομο συμφέρον. Η ύπαρξη δε τούτου κρίνεται, στην περίπτωση που η διοικητική πράξη δεν απευθύνεται ευθέως προς τον προσφεύγοντα, από τον σύνδεσμο που υπάρχει μεταξύ των εννόμων αποτελεσμάτων, τα οποία επέρχονται από την προσβαλλόμενη διοικητική πράξη και του περιεχομένου μιας συγκεκριμένης νομικής κατάστασης ή ιδιότητας, στην οποία βρίσκεται ή την οποία έχει και επικαλείται ο προσφεύγων. Περαιτέρω, απαιτείται ο προσφεύγων να επικαλείται και να αποδεικνύει συγκεκριμένη προσωπική και άμεση βλάβη, την οποία υφίσταται από την προσβαλλόμενη πράξη (Σ.τ.Ε. Τμ. Γ' 390/2024).

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθμ. 11/7666/7-2-2007 εγκύκλιο του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α προϋποθέσεις παραδεκτού της προσφυγής είναι η προθεσμία, η φύση της προσβαλλόμενης πράξης και το έννομο συμφέρον το οποίο πρέπει να είναι **προσωπικό** δηλαδή να υπάρχει ειδικός δεσμός του προσφεύγοντος με την προσβαλλόμενη πράξη η οποία θίγει συγκεκριμένη νομική ή πραγματική κατάσταση που τον αφορά, **άμεσο** δηλαδή να υφίσταται την βλάβη ο ίδιος ο προσφεύγων και όχι άλλο πρόσωπο, με το οποίο αυτός συνδέεται με ορισμένη σχέση και **ενεστώς** δηλαδή να υφίσταται συγχρόνως κατά τον χρόνο λήψη της απόφασης από τον ΟΤΑ, κατά τον χρόνο άσκησης της προσφυγής και κατά τον χρόνο εξέτασης της προσφυγής.

Βάσει των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου, απαιτείται να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλομένης πράξης και της ζημίας ή βλάβης των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του προσφεύγοντος, ήτοι η πράξη πρέπει αφενός να αποτελέσει όρο της πρόκλησης ζημίας του προσφεύγοντος, αφετέρου να ήταν κατά τα γενικά χαρακτηριστικά της ικανή να προκαλέσει μια τέτοια ζημία (ΔΕΦΑ Α2003/2023). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣτΕ 928/2004), υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος, καθόσον το βάρος απόδειξης του εννόμου συμφέροντος, στις περιπτώσεις που δεν προκύπτει απευθείας από την προσβαλλομένη πράξη, το φέρει ο προσφεύγων (ΣτΕ 4524/2009, 3900/2006, ΔΠΑ 8497/2020).

Τα προσφεύγοντα νομικά πρόσωπα, όπως προκύπτει από τις προσκομιζόμενες, με την προσφυγή τους, υπ' αριθμ. πρωτ. 3351616/5-9-2024 και 3617908/19-05-2025 Ανακοινώσεις του Τμήματος Μητρώου του Επιμελητηρίου Κ***** για την ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία «Μ***** Ι. και ΣΙΑ Ομόρρυθμη Εταιρεία» και για την ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία «Ε***** Ι. – Θ***** Α. και ΣΙΑ Ο.Ε.», αντίστοιχα, δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά με έδρα το Δήμο Κ*****, η μεν πρώτη, με σκοπό της εταιρείας: υπηρεσίες πλήρους διαφήμισης, άλλες υπηρεσίες διαφήμισης, υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης ειδών αναψυχής και αθλητισμού, υπηρεσίες παραχώρησης χρήσης μηχανημάτων ή παιχνιδιών σε λούνα παρκ και σχετικά καταστήματα, η δε δεύτερη, με σκοπό της εταιρείας: υπηρεσίες εκμετάλλευσης ηλεκτρονικών παιχνιδιών και υπηρεσίες ενοικίασης ηλεκτρικών οχημάτων για τη μεταφορά επιβατών χωρίς οδηγό. Εν συνεχεία, αναφέρουν στην, υπό εξέταση, προσφυγή τους, ότι: «*Η επιχείρηση μας δραστηριοποιείται στην ενοικίαση παιδικών ηλεκτροκίνητων οχημάτων στην πόλη της Κ*****, με έδρα σε στεγασμένο χώρο. Η κύρια περιοχή της επιχειρηματικής μας δραστηριότητας είναι η πλατεία Νίκης και οι πεζόδρομοι προς αυτήν, καθώς αποτελεί το μοναδικό κατάλληλο σημείο στην πόλη για την ασφαλή και ανεμπόδιστη χρήση των οχημάτων αυτών. Η επιχείρηση μας δεν καταλαμβάνει μόνιμα χώρο στην πλατεία, ούτε εγκαθιστά οποιουδήποτε είδους υποδομές*». Περαιτέρω, επικαλούνται ότι: «*Το άρθρο 9, παρ. 6 του εν λόγω Κανονισμού θεσπίζει μια απόλυτη απαγόρευση της χρήσης μικρών ηλεκτροκίνητων οχημάτωνκαι με τον τρόπο αυτό οδηγεί στην πλήρη παύση λειτουργίας μας, εφόσον δεν υφίσταται εναλλακτικός χώρος κίνησης των*

οχημάτων-παιχνιδιών από την έδρα των επιχειρήσεων μας προς τους κοινόχρηστους χώρους όπου αυτά μπορούν να κινηθούν και έτσι στην άμεση υλική βλάβη μας και εντέλει στην πλήρη οικονομική μας καταστροφή». Τέλος, αναφέρουν ότι «ως άμεσα θιγόμενη επιχείρηση, η οποία αδυνατεί να συνεχίσει τη λειτουργία της.....καθώς υφιστάμεθα υλική βλάβη συνεπεία αυτής».

Εν προκειμένω, από την εξέταση του φακέλου της, υπό κρίση, προσφυγής, δεν θεμελιώνεται το έννομο συμφέρον των προσφευγόντων νομικών προσώπων για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής. Συγκεκριμένα, την επικαλούμενη από τις προσφεύγουσες εταιρείες βλάβη δεν την υφίστανται οι ίδιες προσωπικά και άμεσα, καθώς η προσβαλλόμενη απόφαση θέτει περιορισμό στην χρήση μικρών αυτοκινούμενων ηλεκτρικών οχημάτων ή ΕΠΗΟ ή ποδηλάτων (χωρίς βοηθητικές ρόδες) επί της πλατείας Νίκης και των όμορων πεζοδρόμων όπως Ειρήνης, Βαλταδώραν Γκοβεδάρων, Μούκα, καθώς και επί της πλατείας Λασσάνη και όχι στην εν γένει εμπορία/πώληση/ενοικίαση αυτών, ως εκ τούτου την όποια πιθανολογούμενη βλάβη την υφίστανται οι χρήστες των ανωτέρω αναφερομένων παιχνιδιών και οχημάτων. Περαιτέρω, η επίκληση της υλικής βλάβης λόγω αδυναμίας συνέχισης της λειτουργίας των προσφευγουσών εταιρειών, ως συνέπεια της τιθέμενης απαγόρευσης της προσβαλλόμενης Απόφασης κρίνεται αόριστη και αβάσιμη καθώς δεν αποδεικνύεται από τα στοιχεία του φακέλου. Τέλος, το πρόστιμο το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 22 παρ. 9, βάσει της διατύπωσης του, επιβάλλεται στους παραβάτες/χρήστες και όχι στις προσφεύγουσες εταιρείες, μη έχοντας έννομο συμφέρον να στραφούν κατά αυτού σε περίπτωση επιβολής του.

Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες εταιρείες ενώ αναφέρουν ως κύρια περιοχή της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας την πλατεία Νίκης και τους πεζόδρομους προς αυτή και αποκαλούν τα σημεία αυτά ως τα μοναδικά κατάλληλα για την άσκηση αυτής, δεν προκύπτει διασύνδεση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας με τα ως άνω αναφερόμενα σημεία, καθώς δεν προσκομίζεται κάποια άδεια χρήσης/κατάληψης κοινόχρηστου χώρου σε αυτά τα σημεία ούτε φυσικά αποδεικνύεται ο ισχυρισμός περί μοναδικής καταλληλότητας αυτών των σημείων για την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Περαιτέρω, δεν προκύπτει ο ειδικός δεσμός μεταξύ της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας των προσφευγουσών εταιρειών, όπως περιγράφεται στους σκοπούς κάθε εταιρείας και στους χώρους της παρ. 6 του άρθρου 9 της υπ' αριθμ. 90/2025 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κ*****. Η, δε επίκληση, της διασύνδεσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας των προσφευγουσών εταιρειών με τα συγκεκριμένα σημεία δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και ως εκ τούτου δεν αποδεικνύεται ο απαιτούμενος ειδικός δεσμός μεταξύ των προσφευγουσών εταιρειών και των σημείων που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 9 της υπ' αριθμ. 90/2025 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κ*****, με αποτέλεσμα να μην αποδεικνύεται ο ειδικός δεσμός που απαιτείται ώστε οι προσφεύγουσες εταιρείες να έχουν το έννομο συμφέρον να προσβάλλουν της προσβαλλόμενης Απόφαση. Άλλωστε, τα κοινόχρηστα πράγματα, όπως ορίζονται στο άρθρο 967 του Αστικού Κώδικα, είναι εκτός συναλλαγής και ανήκουν είτε στο δημόσιο (αιγιαλός, παραλία) είτε στους ΟΤΑ, οι οποίοι αναλαμβάνουν τη διαχείριση και την αξιοποίησή τους κατά τρόπο που να μην αναιρεί την κοινή χρήση (άρθρο 970 του ΑΚ) και να προάγει την κοινή ωφέλεια (άρθρο 969 του ΑΚ).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η εξεταζόμενη προσφυγή τυγχάνει अपαράδεκτη, λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος των προσφευγόντων νομικών προσώπων και πρέπει να απορριφθεί, ως εκ τούτου παρέλκει η εξέταση της τελευταίας προϋπόθεσης του παραδεκτού αλλά και του βασίμου της προσφυγής. Σε κάθε περίπτωση όμως, ακόμα και αν ήθελε θεωρηθεί ότι η προσφυγή ασκείται παραδεκτως, αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

7. Εν προκειμένω, στις 23-05-2025 το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Κ***** ενέκρινε το νέο Κανονισμό Διαχείρισης Κοινοχρήστων Χώρων του Δήμου, ο οποίος έλαβε αριθμ. Απόφασης 90/2025 με ΑΔΑ: 918ΦΩΛΠ-7ΟΒ.

8. Εν συνεχεία, οι προσφεύγουσες εταιρείες με την από 10-06-2025 προσφυγή τους στρέφονται κατά της ανωτέρω αναφερόμενης Απόφασης και συγκεκριμένα κατά των άρθρων 9 παρ. 6 και 22 παρ. 9 αυτής, ζητώντας την ακύρωση αυτών, προβάλλοντας τους κάτωθι, περιληπτικά αναφερομένους, λόγους ακύρωσης της προσβαλλομένης Απόφασης:

ι. Παράβαση της Αρχής Αναλογικότητας (άρθρο 25 του Συντάγματος)

ii. Παράβαση της Αρχής της Ισότητας και μη διακριτικής μεταχείρισης (άρθρο 4 του Συντάγματος)

iii. Παράβαση Αρμοδιοτήτων και Ευρωπαϊκού Δικαίου (Οδηγία 2009/48/EK)

iv. Παράβαση της Ελευθερίας Οικονομικής Δραστηριότητας (άρθρο 5 του Συντάγματος)

v. Έλλειψη πραγματικής και Επιστημονικής Τεκμηρίωσης, Αοριστία

vi. Αυθαίρετα και Ανίσχυρα Πρόστιμα (Έλλειψη Νομικής Βάσης)

9. Κατόπιν, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 26828/12-06-2025 έγγραφο της Υπηρεσίας μας ζητήθηκαν από τον Δήμο Κ***** α) αντίγραφο της ανωτέρω προσβαλλόμενης Απόφασης, β) τυχόν αποφάσεις/έγγραφα/δικαιολογητικά τα οποία αναφέρονται ή έχουν ληφθεί υπόψη στην, υπό εξέταση, ανωτέρω προσβαλλόμενη Απόφαση και γ) απόψεις του Δήμου επί των λόγων της προσφυγής.

10. Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου της Υπηρεσίας μας, ο Δήμος Κ***** με το υπ' αριθμ. πρωτ. 19164/23-06-2025 έγγραφο του, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στις 27-06-2025 και έλαβε αρ. πρωτ. 29496/27-06-2025 από την Υπηρεσία μας, απέστειλε: 1) Την Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου 90/2025, 2) Την Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου 50/2025 και 3) Την Αστυνομική Διάταξη υπ' αριθμ. 6/25-10-1996 (ΦΕΚ 1028/τ. Β'/12-11-1996) και εξέθεσε τις απόψεις του επί της, υπό κρίση, προσφυγής, ως κάτωθι:

*«Η προστασία αλλά και η ανάδειξη του δημόσιου χώρου, η εξασφάλιση της ειρηνικής και ασφαλούς συνύπαρξης των πολιτών στο ελεύθερο κοινόχρηστο χώρο, αποτελούν κύριους στόχους που οδηγούν στη βιώσιμη και αρμονική λειτουργία της πόλης και των επιχειρήσεων της. Η ελευθερία του καθενός δεν μπορεί να είναι απεριόριστη, καθώς σταματά εκεί όπου ξεκινά η ελευθερία του άλλου. Γι' αυτόν τον λόγο είναι σημαντικό να τίθενται όρια μέσα από κανόνες που προστατεύουν τους πιο ευάλωτους, όπως τα μικρά παιδιά ή τα άτομα με ιδιαίτερες ανάγκες.....Οι κοινόχρηστοι χώροι, οι οδοί, οι πλατείες, οι πεζόδρομοι, αποτελούν ίσως τους σημαντικότερους χώρους της πόλης αλλά και ολόκληρου του Δήμου, με έντονη ζήτηση. Εκεί γίνεται η κυκλοφορία των οχημάτων, των πεζών, διεξάγονται εκδηλώσεις, δράσεις αποτελούν χώρους ανάπαυλας και αναψυχής, ενώ παράλληλα πραγματοποιούνται εμπορικές δραστηριότητες, μεταφορές και φορτοεκφορτώσεις αγαθών.....Η διαχείριση των κοινοχρήστων χώρων γίνεται με γνώμονα την ασφαλή και ανεμπόδιστη κυκλοφορία των πεζών, των αμαξιδίων αλλά και την συνολική λειτουργία της οικονομικής ζωής του τόπου. Η πλατεία Νίκης στην Κ*****, ο κεντρικός πεζόδρομος Ειρήνης, αποτελούν μια εξαιρετικής εμπορικότητας ζώνη, όπως έχει οριστεί και αντιμετωπίζεται από την συνημμένη ΑΔΣ 50/2025, με την οποία καθορίζονται τέλη. Στους δε λοιπούς πεζοδρόμους είναι εγκατεστημένες επιχειρήσεις καφέ ή εστίασης, με ανεπτυγμένα τραπεζοκαθίσματα και σημαντική κίνηση. Στην πλατεία Νίκης έχουμε συχνά προγραμματισμένες πολιτιστικές και ενημερωτικές εκδηλώσεις, στις οποίες προκαλείται συρροή κοινού. Επίσης στους πεζοδρόμους και ιδιαίτερα στον πεζόδρομο Ειρήνης (ο οποίος παραδοσιακά ονομάζεται ως «βόλτα», γιατί έτσι χρησιμοποιείται από ανθρώπους μεγάλης ηλικίας), έχουμε πυκνή κίνηση πεζών, όλων των ηλικιακών ομάδων και ατόμων με κινητικές δυσκολίες. Η δυναμικότητα των δυο επιχειρήσεων σε αυτοκινούμενα παιχνίδια ξεπερνά τα πενήντα τεμάχια, τα οποία όταν κινούνται προκαλούν εκτεταμένη όχληση σε όλες τις λοιπές δραστηριότητες. Και τίποτα δεν εξασφαλίζει, ότι οι υφιστάμενες επιχειρήσεις δεν θα αυξήσουν τον αριθμό των ηλεκτρικών παιχνιδιών, ή δεν θα ιδρυθεί και άλλη μια ομοειδής επιχείρηση, όπου το πρόβλημα θα αυξηθεί. Αντίστοιχα και τα παιχνίδια με δερμάτινη μπάλα.....Η χωροθέτηση τόσων πολλών δραστηριοτήτων σε ένα πεπερασμένο χώρο, προκαλεί οχλήσεις οι οποίες έχουν έλθει σε γνώση μας, με μορφή τηλεφωνικών καταγγελιών ή διαμαρτυριών.....Η συγκεκριμένη δραστηριότητα σε αυτόν τον συγκεκριμένο χώρο (πλ. Νίκης, Ειρήνης, Μούκα, Βαλταδώρα κλπ) με την 90/2025 ΑΔΣ, δεν επιτρέπεται, αφού όπως έχει διαπιστωθεί, προκαλεί πολλαπλά προβλήματα στην κίνηση, πεζοπορία, αναψυχή, όλων των υπολοίπων. Αντίθετα είναι επιτρεπτή σε όλους τους υπόλοιπους πεζοδρόμους, πλατείας, όπου δεν έχουμε τόσο μεγάλη πυκνότητα. Επομένως ο περιορισμός της χρήσης σε πεπερασμένη έκταση, δεν συνιστά πλήρη απαγόρευση, αφού στο υπόλοιπο χώρο η χρήση αυτή είναι επιτρεπτή. Στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου, στις 23-5- έθεσε τις απόψεις των επιχειρήσεων εκπρόσωπος τους. Επίσης στη συνεδρίαση του ΔΣ δεν παρουσιάστηκε ανάλυση κινδύνου, παρά μόνο υποδείχθηκαν σημεία τα οποία βρίσκονται στο συγκεκριμένο χώρο και θα μπορούσαν να*

αποτελέσουν κίνδυνο κατά την κίνηση δεκάδων ηλεκτρικών αυτοκινήτων από μικρά παιδιά, προκειμένου το Συμβούλιο να κρίνει σφαιρικά. Σημειώνουμε ότι ένας χώρος κατάλληλος για παιδικό παιχνίδι (όπως παιδότοπος ή υπαίθρια παιδική χαρά), έχει αυστηρές προδιαγραφές και εγκαταστάσεις που είναι ειδικά διαμορφωμένες, χωρίς γωνίες, προεξέχουσες βίδες και με ειδικά ελαστικά δάπεδα ασφαλείας. Αντίστοιχα ένας πεζόδρομος επιστρωμένος με γρανιτένια πλακάκια, βιτρίνες από υαλοπίνακες, σκαλιά, φωτιστικά κτλ και με μεγάλη πυκνότητα ηλικιωμένων πεζών, τραπεζοκαθισμάτων κ.α. δεν είναι το ίδιο ασφαλές, ούτε για τους ανήλικους οδηγούς, ούτε για τους διερχομένους. Ο κανονισμός διαχείρισης Κοινοχρήστων χώρων, που ψηφίστηκε με την ΑΔΣ 90/25 του Δημοτικού Συμβουλίου Κ*****, αποτελεί βασικό εργαλείο για τη διαχείριση των χώρων από τις υπηρεσίες με έναν ξεκάθαρο τρόπο και υπηρετεί πρώτα από όλα τον πολίτη και τις ανάγκες του για ανεμπόδιστη κίνηση, ελεύθερο χώρο και αναψυχή».

11. Επί του πρώτου, δεύτερου και τέταρτου προτεινόμενου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, περί Παράβασης της Αρχής Αναλογικότητας (άρθρο 25 του Συντάγματος), Παράβασης της Αρχής της Ισότητας και μη διακριτικής μεταχείρισης (άρθρο 4 του Συντάγματος) και Παράβασης της Ελευθερίας Οικονομικής Δραστηριότητας (άρθρο 5 του Συντάγματος), όπως αναλυτικά εκτέθηκαν στην υπό εξέταση προσφυγή:

Οι ως άνω ισχυρισμοί της κρινόμενης προσφυγής πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος τίθεται ο κανόνας, στο πρώτο εδάφιο, ότι η νομοθετική εξουσιοδότηση παρέχεται προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως αρχηγό της εκτελεστικής εξουσίας, ο οποίος ασκεί την σχετική αρμοδιότητα με την έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων. Η νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση κανονιστικού διατάγματος πρέπει να είναι ειδική και ορισμένη, δηλαδή να προσδιορίζει συγκεκριμένα το αντικείμενό της και να καθορίζει τα όριά της σε σχέση προς αυτό. Περαιτέρω, με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 43 επιτρέπεται να παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της Διοίκησης, προκειμένου να ρυθμισθούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό. Ως ειδικότερα θέματα νοούνται εκείνα τα οποία αποτελούν μερικότερη περίπτωση του θέματος που αποτελεί το αντικείμενο των ουσιαστικών ρυθμίσεων του εξουσιοδοτικού νόμου, καθώς και της λοιπής σχετικής νομοθεσίας (ΣτΕ 705/2020 Ολομ, 1749/2016 Ολομ κ.ά.). Απαιτείται, επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλην προσδιορισμό του αντικείμενου της εξουσιοδότησης, αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα ειδικότερα θέματα (βλ. ΣτΕ 1804/2017 Ολομ, 1749/2016 Ολομ). Η ανωτέρω ουσιαστική ρύθμιση μπορεί να υπάρχει τόσο στις διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου όσο και σε διατάξεις άλλων νόμων, σχετικών με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησης (βλ. ΣτΕ 1804/2017 Ολομ, 1749/2016 Ολομ). Για το συνταγματικό κύρος της νομοθετικής εξουσιοδότησης δεν απαιτείται οπωσδήποτε να διαγράφει η ίδια ή με παραπομπή σε άλλη διάταξη νόμου βασικές αρχές και κατευθύνσεις στο πλαίσιο των οποίων οφείλει να κινηθεί η Διοίκηση κατά την κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων αυτών (βλ. ΣτΕ 1804/2017 Ολομ, 3404/2014 Ολομ). Εξ άλλου, κατά το άρθρο 102 παρ. 1 του Συντάγματος, «Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων ...».

Κατά το άρθρο 75 παρ. 1 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, «Οι δημοτικές και οι κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις ... με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας». Σύμφωνα με την ίδια διάταξη, οι αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, μεταξύ άλλων, τον τομέα της ποιότητας ζωής και της εύρυθμης λειτουργίας των πόλεων, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και την προστασία και αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών και την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους. Κατά το άρθρο 76 παρ. 1 του αυτού Κώδικα, «Οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές ασκούν τις αρμοδιότητές τους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των νόμων,

των κανονιστικών διατάξεων της διοίκησης και των κανονιστικών διατάξεων που θεσπίζουν οι ίδιες, σύμφωνα με το άρθρο 79”, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, “την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων”. Κατά το άρθρο 79 δε, μνεία του οποίου γίνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, “1. Οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές ρυθμίζουν θέματα της αρμοδιότητάς τους εκδίδοντας τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, με τις οποίες: δ) Καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις: δ2. Για τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων. Οι αποφάσεις της ανωτέρω παραγράφου λαμβάνονται από τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια ... 3. Με τις κανονιστικές αποφάσεις της παραγράφου 1 μπορεί να καθορίζονται οι περιπτώσεις, για τις οποίες επιβάλλονται διοικητικά μέτρα και πρόστιμα, ορίζοντας το ύψος του προστίμου και τη διαδικασία επιβολής τους. 4. Οι τοπικές κανονιστικές αποφάσεις δημοσιεύονται υποχρεωτικά ...”. Με τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 79 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων ο νομοθέτης παρέχει στις δημοτικές αρχές, επιτρεπώς κατά το Σύνταγμα ενόψει της δυνατότητας εξουσιοδότησης και άλλων, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, οργάνων για έκδοση κανονιστικών πράξεων προκειμένου να ρυθμισθούν θέματα με τοπικό ενδιαφέρον [άρθρο 43 παρ. 2 δεύτερο εδάφιο] και της αρμοδιότητας που αναγνωρίζεται στους ΟΤΑ για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων [άρθρο 102 παρ. 1], την εξουσία να θεσπίζουν, κανονιστικώς, ρυθμίσεις με σκοπό και αντικείμενο τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για την χρήση των αλσών, των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων αποβλέποντας στην προστασία και αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών και στην απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους. Οι ρυθμίσεις αυτές, κατά την έννοια της εξουσιοδοτικής διάταξης ενόψει και του σκοπού στον οποίο αποβλέπει, είναι δυνατόν να έχουν ως συνέπεια περιορισμούς στην χρήση των πλατειών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων, οι οποίες έμμεσα θέτουν περιορισμούς στην άσκηση συγκεκριμένων επαγγελματικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι σκοποί, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζεται η αρχή της αναλογικότητας.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος, μετά την αναθεώρηση αυτού με το από 6/17 Απριλίου 2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους τελούν υπό την προστασία του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιση και αποτελεσματική άσκηση της. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας.

Περιορισμός ατομικού δικαιώματος δεν χωρεί δίχως την ύπαρξη ενός δημοσίου ή και ενός συνταγματικώς προστατευόμενου ιδιωτικού συμφέροντος, η προαγωγή του οποίου να δικαιολογεί τον περιορισμό του ατομικού δικαιώματος. Από την οπτική γωνία του θέτοντος τον περιορισμό στο ατομικό δικαίωμα (νομοθέτη, διοίκηση, δικαστή) ο περιορισμός του ατομικού δικαιώματος είναι το μέσο για την επίτευξη ενός συνταγματικώς αναγνωρισμένου σκοπού, ενώ από την οπτική γωνία του φορέα του περιοριζόμενου δικαιώματος, υφίσταται σύγκρουση του δικαιώματός του με κάποιο ανταγωνιστικό συνταγματικώς προστατευόμενο συμφέρον

Η αρχή αυτή η οποία κατατείνει στην εκλογίκευση των επαχθών παρεμβάσεων της κρατικής εξουσίας στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη, γίνεται παγίως δεκτό ότι παραβιάζεται όταν η συγκεκριμένη κρατική παρέμβαση δεν είναι: α) πρόσφορη για την επίτευξη του σκοπού που επιδιώκεται μ' αυτήν β) αναγκαία για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού με την έννοια ότι το αυτό αποτέλεσμα δεν δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερο μέσο και γ) αναλογική εν στενή εννοία, ήτοι δεν τελεί σε εσωτερική αλληλουχία προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ώστε η αναμενόμενη ωφέλεια να μην είναι ποιοτικά και ποσοτικά κατώτερη από τη βλάβη που προκαλείται (ΑΠ 5/2013). Παρά την νομολογιακή της επεξεργασία, η αρχή αυτή συνιστά μια αόριστη νομική έννοια. Η εξειδίκευση και αποτύπωση των τριών (3) σταδίων του ελέγχου της αναλογικότητας, ήτοι του ελέγχου της καταλληλότητας, της αναγκαιότητας και της *stricto sensu* αναλογικότητας περισσότερο διαγράφουν την κλιμάκωση της διαδικασίας παρά προσδιορίζουν εννοιολογικά το βάθος της έννοιας αυτής.

Αλλωστε και αυτές ακόμη οι έννοιες της καταλληλότητας, της αναγκαιότητας και της εν στενή έννοια αναλογικότητας εμπεριέχουν από τη φύση τους ασάφεια και απροσδιοριστία και εξειδικεύονται μόνο μέσω αξιολογήσεων - σταθμίσεων που εκφέρονται, ενόψει συγκεκριμένης περίπτωσης.

Συμπερασματικά, με βάση την αρχή της αναλογικότητας απαραίτητες προϋποθέσεις για τη λήψη ενός διοικητικού μέτρου είναι η καταλληλότητα, δηλαδή το λαμβανόμενο μέτρο είναι το κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, η αναγκαιότητα δηλαδή να συνεπάγεται τα λιγότερα δυνατά μειονεκτήματα για τον ιδιώτη και η αναλογικότητα, τα μειονεκτήματα δηλαδή να μην υπερσκελίζουν τα πλεονεκτήματα. Η αρχή αυτή αναγνωρίζεται στη νομολογία, ιδίως των διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Περαιτέρω, η αρχή της ισότητας την οποία καθιερώνει το άρθρο 4 παρ.1 του Συντάγματος αποτελεί νομικό κανόνα ο οποίος επιβάλλει την ομοιόμορφη μεταχείριση των προσώπων τα οποία βρίσκονται κάτω από τις ίδιες συνθήκες και ο οποίος δεσμεύει τα συντεταγμένα όργανα της πολιτείας και ειδικότερα τόσο τον κοινό νομοθέτη όσο και την Διοίκηση όταν προβαίνει σε ρυθμίσεις ή παίρνει μέτρα που έχουν κανονιστικό χαρακτήρα. Κατά τον έλεγχο αυτό, που είναι έλεγχος ορίων και όχι των κατ' αρχή επιλογών ή του ουσιαστικού περιεχομένου των νομικών κανόνων, γίνεται αποδεκτό ότι ο κοινός νομοθέτης ή η κατ' εξουσιοδότηση θεσμοθετούσα Διοίκηση μπορεί να ρυθμίσει με ενιαίο ή με διαφορετικό τρόπο τις ποικίλες πραγματικές ή προσωπικές καταστάσεις και σχέσεις, παίρνοντας υπόψη του τις υφισταμένες κοινωνικές, οικονομικές, επαγγελματικές ή άλλες συνθήκες που συνδέονται με κάθε μια από τις καταστάσεις ή σχέσεις αυτές και στηριζόμενος πάνω σε γενικά και αντικειμενικά κριτήρια, που βρίσκονται σε συνάφεια προς το αντικείμενο της ρυθμίσεως, πρέπει όμως, κατά την επιλογή των διαφόρων τρόπων ρυθμίσεως να κινείται μέσα στα όρια που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας που αποκλείουν τόσο τη έκδηλη άνιση μεταχείριση (είτε με την μορφή της εισαγωγής ενός καθαρά χαριστικού μέτρου ή ενός προνομίου μη συνδεδεμένου με αξιολογικά κριτήρια, είτε με την μορφή της επιβολής μιας αδικαιολόγητης επιβαρύνσεως ή της αφαίρεσεως δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται ή παρέχονται από προϋφιστάμενο ή συγχρόνως τιθέμενο γενικότερο κανόνα), όσο και την αυθαίρετη εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων ή την ενιαία μεταχείριση προσώπων που βρίσκονται κάτω από διαφορετικές συνθήκες με βάση όλως τυπικά ή συμπτωματικά ή άσχετα μεταξύ τους κριτήρια (ΣτΕ 2153/89, 2912/80, 2925/83, 4846/84).

Η αρχή της ισότητας γίνεται κατανοητή τόσο ως ισότητα εντός του νόμου όσο και ως ισότητα έναντι του νόμου. Η ισότητα εντός του νόμου δεσμεύει τον νομοθέτη, ο οποίος κατά την θέσπιση νομοθετικών ρυθμίσεων πρέπει να θεσπίζει κανόνες οι οποίοι δεν παραβιάζουν την αρχή της ισότητας, ενώ η ισότητα έναντι του νόμου δεσμεύει την διοίκηση και τα δικαστήρια τα οποία υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον νόμο προστατεύοντας την ισότητα ανάμεσα στους πολίτες. Κατά το άρθρο 4 § 1 Σ, η ισότητα δεν γίνεται κατανοητή, ως τυπική και αριθμητική, όπως η ισότητα της ψήφου η οποία απορρέει από την αντιπροσωπευτική αρχή (άρθρο 51 § 2 Σ) αλλά ως ουσιαστική ή αναλογική. Έτσι ενώ η τυπική ή αριθμητική ισότητα επιβάλει την όμοια ρύθμιση ανόμοιων καταστάσεων (όλοι απολαμβάνουν το δικαίωμα ψήφου, ασχέτως των κοινωνικών διαφορών), η αναλογική ή ουσιαστική ισότητα επιβάλει την όμοια μεταχείριση των όμοιων και την διαφοροποιημένη μεταχείριση των ανόμοιων περιπτώσεων.

Τέλος, με την αρχή της οικονομικής ελευθερίας ανάγεται σε ατομικό δικαίωμα η συμμετοχή στην οικονομική ζωή της χώρας και κατοχυρώνεται η οικονομική ελευθερία. Η οικονομική ελευθερία δεν έχει ένα θετικά προσδιορισμένο περιεχόμενο. Οι ειδικότερες εκδηλώσεις της δεν μπορούν να καθορισθούν εκ των προτέρων και εξαντλητικά. Ο νομοθέτης δύναται να θεσπίζει περιορισμούς στην άσκηση της οικονομικής ελευθερίας ή να θεσπίζει ρυθμιστικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων, αρκεί η σχετική νομοθετική ρύθμιση να δικαιολογείται από συγκεκριμένους λόγους δημοσίου συμφέροντος, να καθορίζει σαφή και αντικειμενικού χαρακτήρα κριτήρια, βάσει των οποίων ασκείται η σχετική αρμοδιότητα της Διοικήσεως και να κινείται εντός των ορίων που χαράσσει η αρχή της αναλογικότητας, χωρίς να θίγει τον πυρήνα του δικαιώματος. Έχει, μάλιστα, κριθεί ότι οι περιορισμοί που δύνανται να επιβάλλουν ο νομοθέτης ή η κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση μπορούν να φθάσουν και μέχρι την πλήρη απαγόρευση ορισμένης οικονομικής δραστηριότητας όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Εν συνεχεία, η έννοια των κοινόχρηστων πραγμάτων, σύμφωνα με τον Αστικό Κώδικα, είναι τόσο ευρεία ώστε να καταλαμβάνει μεγάλο μέρος του φυσικού αλλά και του οικιστικού περιβάλλοντος. Το άρθρο 967 του Αστικού Κώδικα ορίζει ότι *«πράγματα κοινής χρήσης είναι ιδίως τα νερά με ελεύθερη και αέναη ροή, οι δρόμοι, οι πλατείες, οι γαλιοί, τα λιμάνια και οι όρμοι, οι όχθες πλεύσιμων ποταμών, οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους»*. Τα κοινόχρηστα πράγματα είναι εκτός συναλλαγής και ανήκουν είτε στο δημόσιο (αιγιαλός, παραλία) είτε στους ΟΤΑ, οι οποίοι αναλαμβάνουν τη διαχείριση και την αξιοποίησή τους κατά τρόπο που να μην αναιρεί την κοινή χρήση (άρθρο 970 του ΑΚ) και να προάγει την κοινή ωφέλεια (άρθρο 969 του ΑΚ).

Παράλληλα με την προφανή αξία που έχουν οι κοινόχρηστοι χώροι για την ποιότητα ζωής, ιδίως σε επιβαρυνμένες οικιστικά περιοχές, αποτελούν και μια από τις σημαντικότερες πηγές εσόδων των ΟΤΑ, οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με τη διαχείρισή τους. Ο Αστικός Κώδικας (άρθρο 970) δίνει το δικαίωμα στην αρχή, στην κυριότητα της οποίας βρίσκεται το κοινόχρηστο πράγμα, να παραχωρήσει σε ιδιώτες δικαιώματα επ' αυτού και να εισπράττει τέλη (άρθρο 3 του Ν. 1512/1985 και άρθρο 3 του Ν. 1080/1980) ή να συνάπτει με ιδιώτες συμβάσεις μίσθωσης του κοινόχρηστου πράγματος (Ν. 2009/1992). Οι άδειες παραχώρησης σχεδόν πάντοτε ταυτίζονται με άδειες ολικής ή μερικής κατοχής του κοινόχρηστου χώρου. Με αυτόν τον τρόπο, και έναντι σημαντικών χρηματικών ποσών, δίνονται άδειες σε εστιατόρια και καφετέριες για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων σε πεζοδρόμια και πλατείες, για την εγκατάσταση περιπτέρων ή την έκθεση εμπορευμάτων πάνω στα πεζοδρόμια.

Θεωρητικά, η δραστηριότητα που θα αναπτύξουν οι ιδιώτες στον κοινόχρηστο χώρο, του οποίου την κατοχή εξασφάλισαν, πρέπει να εξυπηρετεί ή να μην αναιρεί την κοινή χρήση. Συχνά ο νομοθέτης τάσσει συγκεκριμένο ποσοστό του κοινόχρηστου πράγματος που μπορεί να παραχωρηθεί, αφήνοντας το υπόλοιπο ελεύθερο για την κοινή, ανεμπόδιστη χρήση (άρθρο 3 του Ν. 1080/1980 για τις πλατείες).

Ως εκ τούτου, τα Δημοτικά Συμβούλια ενεργώντας κατά ευρεία διακριτική ευχέρεια, μετά από ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, λειτουργικών ιδιαιτεροτήτων και δεδομένων κάθε περιοχής, μπορούν να εκδίδουν τοπικές κανονιστικές πράξεις με τις οποίες καθορίζουν αφ' ενός μεν τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης των κοινοχρήστων χώρων αφ' ετέρου δε τα τμήματα των κοινοχρήστων χώρων των οποίων θα επιτρέπεται ή δεν θα επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσης, με κύριο γνώμονα την προστασία και ομαλότερη εξυπηρέτηση των πολιτών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

Ως διακριτική ευχέρεια καταρχήν ορίζεται «η νομική δυνατότητα της διοίκησης να επιλέγει ανάμεσα σε διάφορες εξίσου νόμιμες λύσεις, μία απόφαση δηλαδή για το εάν, πότε και πως της διοικητικής δράσης. Η ένταση και η έκταση του ελέγχου της αναλογικότητας είναι αντιστρόφως ανάλογη της έκτασης της διακριτικής ευχέρειας την οποία έχει εκάστοτε ο νομοθέτης από το Σύνταγμα ή η διοίκηση από το νόμο.

Αντικείμενο της προσβαλλόμενης κανονιστικής απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου είναι η θέσπιση όρων και προϋποθέσεων για την διαχείριση των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου, έχοντας ως αντικείμενο: 1. Την θέσπιση προδιαγραφών και κανόνων για την εύρυθμη λειτουργία και χρήση των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου Κ***** (πλατειών, πεζοδρομίων, πεζόδρομων και λοιπών κοινόχρηστων χώρων). 2. Την ασφάλεια, προστασία και άνεση της κίνησης των πεζών, χωρίς εμπόδια σε όλη την επιφάνειά των κοινοχρήστων χώρων καθώς και τη χρήση τους από άτομα με ειδικές ανάγκες. 3. Την βελτίωση της αισθητικής εικόνας και λειτουργικότητας των κοινόχρηστων χώρων. 4. Την ελεύθερη, άμεση και συνεχή διάθεση και απόλαυση των κοινοχρήστων χώρων από το κοινό. 5. Την ενδυνάμωση της εμπορικής κίνησης με την οργανωμένη παρουσίαση των κοινόχρηστων χώρων. 6. Ο παρών κανονισμός αφορά την χρήση κοινόχρηστων χώρων του Δήμου Κ*****. Οι λαϊκές αγορές και το υπαίθριο εμπόριο δεν περιλαμβάνονται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού». Ειδικότερα, με το προσβαλλόμενο άρθρο 9 παρ. 6 καθορίζεται η χρήση της πλατείας Νίκης και των όμορων πεζοδρόμων όπως Ειρήνης, Βαλταδάρων Γκοβεδάρων, Μούκα, καθώς και της πλατείας Λασσάνη όπου: *«απαγορεύεται οποιαδήποτε δραστηριότητα προκαλεί όχληση ή δύναται να οδηγήσει σε πρόκληση ατυχήματος στους χρήστες αυτής και ειδικότερα στους ανήλικους κάτω των 12 ετών καθώς και σε ευπαθείς ομάδες. Ειδικότερα απαγορεύεται η χρήση μικρών αυτοκινούμενων ηλεκτρικών οχημάτων ή ΕΠΗΟ ή ποδηλάτων (χωρίς βοηθητικές ρόδες) είτε αυτά αποτελούν*

ιδιοκτησία είτε προέρχονται από νόμιμες εταιρείες ενοικίασης καθώς και η χρήση δερμάτινης μπάλας χρησιμοποιούμενης για ομαδικά παίγνια όπως ποδόσφαιρο, πετοσφαίριση κτλ». Ενώ, με το προσβαλλόμενο άρθρο 22 παρ. 9 «Στους παραβάτες (νόμιμους κηδεμόνες των ανηλίκων) της παρ. 6 του άρθρου 9 (ποδήλατα, οχήματα, ΕΠΗΟ κτλ στις πλατείες Νίκης, Λασσάνη) επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο 20 ευρώ».

Οι προσφεύγουσες εταιρείες με τους προβαλλόμενους λόγους ακυρότητας επικαλούνται παραβίαση των αρχών αναλογικότητας, ισότητας και μη διακριτικής μεταχείρισης και ελευθερίας οικονομικής δραστηριότητας, ως προς την απαγόρευση της χρήσης μικρών αυτοκινούμενων ηλεκτρικών οχημάτων – παιχνιδιών, επί της πλατείας Νίκης και των όμορων πεζοδρόμων όπως Ειρήνης, Βαλταδώραν Γκοβεδάρων, Μούκα, καθώς και επί της πλατείας Λασσάνη. Περιληπτικά, επικαλούνται ότι ο περιορισμός που τίθεται είναι βαρύτερος από όσο απαιτείται για την επίτευξη του στόχου, ελλείπει τεκμηριωμένη εκτίμηση κινδύνου, τα οχήματα – παιχνίδια είναι ακίνδυνα, χαμηλής όχλησης ενώ δεν προβλέφθηκε και καμία εξαίρεση για εποπτευόμενη χρήση, ούτε προτάθηκαν ηπιότερα ή σταδιακά μέτρα. Περαιτέρω, επικαλούνται ότι με το άρθρο 9 παρ. 6 επιβάλλεται μια αδικαιολόγητη διάκριση χρήσης οχημάτων ίδιας όχλησης και ίδιας ενδεχομένως επικινδυνότητας, ήτοι μεταξύ της χρήσης ποδηλάτων με βοηθητικές ρόδες και των υπολοίπων οχημάτων – παιχνιδιών, έστω και αν η χρήση αυτών γίνεται υπό εποπτεία και η ταχύτητα που αναπτύσσουν δεν είναι ανώτερη του ποδηλάτου με βοηθητικές ρόδες, ενώ η απαγόρευση που τίθεται είναι αόριστη ως προς τον στόχο της, εφόσον δικαιολογεί διαφορετική αντιμετώπιση μεταξύ παιδικών οχημάτων χωρίς να αποδεικνύεται ότι οι χρήστες οχημάτων – παιχνιδιών διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο ή ενοχλούν περισσότερους. Τέλος, επικαλούνται πλήρη και ολοκληρωτική αδυναμία λειτουργίας των επιχειρήσεων τους καθώς δεν υφίσταται κανένα εναλλακτικό σημείο δραστηριοποίησης στην πόλη που να πληροί τις προϋποθέσεις για την ασφαλή χρήση των οχημάτων, με αποτέλεσμα η συγκεκριμένη απαγόρευση του Κανονισμού να καθιστά τον εξοπλισμό τους άχρηστο και να αναγκάζει την παύση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας δια της βίας.

Καθ' ερμηνεία και εφαρμογή των, ως άνω, διατάξεων, σε συνδυασμό με τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, το Δημοτικό Συμβούλιο στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειας του και στην βάση του αναφερόμενου, στο άρθρο 1 του Κανονισμού, σκοπού-αντικειμένου, αποφάσισε ότι για την πραγμάτωση του σκοπού του Κανονισμού, η χρήση των πλατειών θα καθορισθεί όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού με τους όρους και προϋποθέσεις, τους περιορισμούς και τις απαγορεύσεις που θέτει και ειδικότερα στο προσβαλλόμενο άρθρο 9 παρ. 6. Με τον εν λόγω καθορισμό χρήσης και απαγόρευσης το Δημοτικό Συμβούλιο, κατ' ουσίαν, περιόρισε ένα ατομικό δικαίωμα, ήτοι την χρήση μικρών αυτοκινούμενων ηλεκτρικών οχημάτων επί της πλατείας Νίκης και των όμορων πεζοδρόμων όπως Ειρήνης, Βαλταδώραν Γκοβεδάρων, Μούκα, καθώς και επί της πλατείας Λασσάνη, με σκοπό την προαγωγή άλλων δημοσίων και/ή ιδιωτικών συνταγματικά προστατευμένων δικαιωμάτων, όπως περιγράφονται στο άρθρο 1 του Κανονισμού και στις απόψεις τις οποίες υπέβαλε ο Δήμος, οι οποίες εκτίθενται ανωτέρω. Η τιθέμενη απαγόρευση κρίνεται ότι είναι πρόσφορη καθώς το μέτρο είναι κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού όπως περιγράφεται στο άρθρο 1 του Κανονισμού, ειδικότερα εάν η απαγόρευση ιδωθεί σε συνδυασμό με τις λοιπές τιθέμενες απαγορεύσεις. Έπειτα, το μέτρο αξιολογείται ως αναγκαίο καθώς το αποτέλεσμα που επιδιώκεται δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί με ένα ανώδυνο ή ηπιότερο μέτρο. Ο προτεινόμενος ισχυρισμός των προσφευγουσών εταιρειών περί εποπτευόμενης χρήσης, κρίνεται αλυσιτελής διότι ήδη η χρήση αυτών των οχημάτων – παιχνιδιών, προ απαγόρευσης, γίνεται κατά βάση, υπό εποπτεία ενηλίκου καθώς η χρήση αυτών απευθύνεται σε νεαρές και πολύ νεαρές ηλικίες, άλλωστε αυτό αναφέρεται και από τις προσφεύγουσες εταιρείες οι οποίες αναφέρουν ότι τα συγκεκριμένα οχήματα είναι πιστοποιημένα παιχνίδια και προορίζονται για παιδιά ηλικίας 3 έως 8 ετών, τα οποία τα χρησιμοποιούν πάντοτε υπό την συνεχή επίβλεψη των γονέων ή κηδεμόνων τους ενώ τα ηπιότερα ή σταδιακά μέτρα τα οποία αναφέρονται από τις προσφεύγουσες εταιρείες δεν εξειδικεύονται ώστε να δύναται να συναχθεί κρίση. Επίσης, η τιθέμενη απαγόρευση δεν αφορά το σύνολο των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου, αλλά αφορά την πλατεία Νίκης και τους όμορους πεζόδρομους όπως Ειρήνης, Βαλταδώραν Γκοβεδάρων, Μούκα, καθώς και την πλατεία Λασσάνη, επιφέροντας όσο το δυνατόν λιγότερα μειονεκτήματα στον χρήστη των οχημάτων – παιχνιδιών, καθώς η απαγόρευση αφορά πολύ

συγκεκριμένα μέρη. Τέλος, το μέτρο κρίνεται αναλογικό εν στενή έννοια, καθώς τελεί σε εσωτερική αλληλουχία προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και η αναμενόμενη ωφέλεια δεν είναι ποιοτικά και ποσοτικά κατώτερη από τη βλάβη που προκαλείται, ήτοι η πιθανολογούμενη βλάβη από την απαγόρευση χρήσης των οχημάτων – παιχνιδιών στα συγκεκριμένα μέρη, όπως καθορίστηκαν, δεν είναι ποιοτικά και ποσοτικά ανώτερη από την αναμενόμενη ωφέλεια, η οποία εξυπηρετεί στην κοινή και ανεμπόδιστη χρήση καθώς και στους λοιπούς σκοπούς του Κανονισμού, ενός κοινόχρηστου πράγματος όπως η πλατεία και οι πεζόδρομοι.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί παραβίασης της αρχής της ισότητας και μη διακριτικής μεταχείρισης, οι προσφεύγουσες εταιρείες ισχυρίζονται ότι τα οχήματα – παιχνίδια και τα ποδήλατα με βοηθητικές ρόδες θα έπρεπε να αντιμετωπίζονται με ίδιο τρόπο καθώς αποτελούν οχήματα ίδιας όχλησης και ίδιας ενδεχομένως «επικινδυνότητας» για τους υπόλοιπους πεζούς και χρήστες της περιοχής. Με τον συγκεκριμένο ισχυρισμό οι προσφεύγουσες εταιρείες επιδιώκουν να εξομοιώσουν τα οχήματα – παιχνίδια με τα ποδήλατα με βοηθητικές ρόδες. Όμως, ο ανωτέρω ισχυρισμός προβαίνει σε εξομοίωση διαφορετικών καταστάσεων και όμοια μεταχείριση ανόμοιων περιπτώσεων. Ενδεικτικά, τα οχήματα – παιχνίδια εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2009/48/EK, όμως στο Παράρτημα Ι αυτής αναφέρεται στο υπό στοιχείο 4 ότι «ποδήλατα των οποίων το ανώτατο ύψος της σέλλας υπερβαίνει τα 435 mm, μετρουμένου του ύψους αυτού καθέτως μεταξύ του εδάφους και της άνω επιφάνειας της σέλλας, όταν η τελευταία αυτή βρίσκεται σε οριζόντια θέση και ρυθμισμένη όσο το δυνατόν χαμηλότερα» δεν θεωρούνται παιχνίδια, ιδίως κατά την έννοια της παρούσας Οδηγίας, ως εκ τούτου γίνεται διάκριση μεταξύ οχημάτων – παιχνιδιών και ποδηλάτων. Περαιτέρω, στον Κ.Ο.Κ. γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ του ποδηλάτου και του Ε.Π.Η.Ο. (Ελαφρύ προσωπικό ηλεκτρικό όχημα) το οποίο ορίζεται ως «Το όχημα που κινείται με ηλεκτροκινητήρα και δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού 858/2018/ΕΕ, του Κανονισμού 168/2013/ΕΕ, της Οδηγίας 2009/48/EK και της Οδηγίας 2007/46/EK», από τον ορισμό του οποίου εξαιρούνται όσα ηλεκτροκίνητα οχήματα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2009/48/EK, άρα υπάρχει και πάλι σαφής διάκριση μεταξύ οχημάτων-παιχνιδιών και ποδηλάτων. Επιπρόσθετα, από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει το πλήθος των παιχνιδιών – οχημάτων τα οποία διατίθενται προς ενοικίαση από τις προσφεύγουσες εταιρείες ούτε η μέγιστη ταχύτητα την οποία δύναται να αναπτύσσουν, ώστε να είναι δυνατόν να συναχθεί κρίση περί του ισχυρισμού ίδιας όχλησης και επικινδυνότητας των οχημάτων – παιχνιδιών και των ποδηλάτων με βοηθητικές ρόδες. Εν πάσει περιπτώσει, από τα ανωτέρω στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ανόμοια μεταχείριση όμοιων περιστάσεων και παραβίαση της αρχής της ισότητας και μη διακριτικής μεταχείρισης.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί παραβίασης της ελευθερίας οικονομικής δραστηριότητας, με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν επιχειρείται κανονιστικός καθορισμός των γενικών όρων και προϋποθέσεων άσκησης επαγγέλματος, έστω και εάν οι σχετικές ρυθμίσεις επηρεάζουν, εμμέσως, την άσκηση ορισμένης οικονομικής δραστηριότητας και είναι απορριπτέος ο σχετικός ισχυρισμός. Με το προσβαλλόμενο άρθρο 9 παρ. 6 εισάγεται απαγόρευση χρήσης των οχημάτων – παιχνιδιών επί συγκεκριμένων σημείων, όπως καθορίζονται και δεν εισάγεται γενική απαγόρευση χρήσης επί του συνόλου των κοινόχρηστων χώρων της πόλης ή του Δήμου, ούτε εισάγεται απαγόρευση ή πρόσθετες προϋποθέσεις για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας. Εν προκειμένω, ο ισχυρισμός των προσφευγουσών εταιρειών ότι δεν υφίσταται κανένα εναλλακτικό σημείο δραστηριοποίησης στην πόλη που να πληροί τις προϋποθέσεις για την ασφαλή χρήση των οχημάτων, με σκοπό η συγκεκριμένη απαγόρευση του Κανονισμού να καθιστά τον εξοπλισμό τους άχρηστο και να αναγκάζει την παύση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας κρίνεται ως αόριστος και αβάσιμος καθώς δεν αποδεικνύεται η αιτίαση των προσφευγουσών περί μη ύπαρξης εναλλακτικών σημείων χρήσης των συγκεκριμένων οχημάτων – παιχνιδιών ενώ όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω κατά την εξέταση του εννόμου συμφέροντος, δεν αποδεικνύεται η διασύνδεση της επιχειρηματικής δραστηριοποίησης των προσφευγουσών εταιρειών με τα συγκεκριμένα σημεία επί των οποίων τέθηκε η απαγόρευση, πόσω δε μάλλον όταν τα συγκεκριμένα σημεία αποτελούν κοινόχρηστους χώρους. Τέλος, δεν αποδεικνύεται και κρίνεται ως αόριστος και αβάσιμος ο επικαλούμενός ισχυρισμός περί παύσης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας ως συνέπεια της σχετικής ρύθμισης.

Με το ανωτέρω περιεχόμενο, η προσβαλλόμενη απόφαση περί επιβολής αναγκαίων και πρόσφορων για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού περιορισμών και απαγορεύσεων, ρυθμίζει ζήτημα τοπικού ενδιαφέροντος εντός των ορίων της εξουσιοδοτικής διάταξης δεν αντίκειται στα άρθρα 25, 4 και 5 του Συντάγματος, και πρέπει να απορριφθούν οι περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι λόγοι ακυρώσεως.

12. Επί του τρίτου, πέμπτου και έκτου προτεινόμενου λόγου της κρινόμενης προσφυγής, περί Παράβασης Αρμοδιοτήτων και Ευρωπαϊκού Δικαίου (Οδηγία 2009/48/ΕΚ), Έλλειψης πραγματικής και Επιστημονικής Τεκμηρίωσης, Αοριστία και Αυθαιρέτων και Ανίσχυρων Προστίμων (Έλλειψη Νομικής Βάσης), όπως αναλυτικά εκτέθηκαν στην υπό εξέταση προσφυγή:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 παρ.1 του Δ.Κ.Κ (Ν.3463/06) οι δημοτικές αρχές ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας. Στις αρμοδιότητες των Δήμων στον τομέα Ποιότητας Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών, κατά τις ίδιες διατάξεις περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η μέριμνα και η λήψη μέτρων για την απρόσκοπτη πρόσβαση στους κοινόχρηστους χώρους και για την προστασία και αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 1 και 2 του ίδιου ως άνω Νόμου παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στις δημοτικές και κοινοτικές αρχές να ρυθμίζουν θέματα της αρμοδιότητας τους εκδίδοντας τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, όπου μεταξύ των άλλων α) θέτουν κανόνες για την διασφάλιση και αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών, λαμβάνοντας υπόψη ιδιαίτερα την διατήρηση και ανάδειξη των παραδοσιακών, ιστορικών και τουριστικών περιοχών και β) καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις για την χρήση των αλσών, των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων. Οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από τα Δημοτικά Συμβούλια και την έκδοση των τοπικών κανονιστικών αποφάσεων των Δήμων εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο, η Δημοτική Επιτροπή (άρθρο 73 παρ.1Β και 74Α του Ν.3852/10) η οποία διαμορφώνει την εισήγηση της λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις των αρμοδίων κοινωνικών και επαγγελματικών φορέων και ομάδων πολιτών της περιφέρειας του Δήμου με τους οποίους έρχεται σε διαβούλευση καθώς και τυχόν ειδικές μελέτες που έχουν εκπονηθεί για την αντιμετώπιση των ανωτέρω ζητημάτων.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 3 *«Με τις κανονιστικές αποφάσεις της παραγράφου 1 μπορεί να καθορίζονται οι περιπτώσεις, για τις οποίες επιβάλλονται διοικητικά μέτρα και πρόστιμα, ορίζοντας το ύψος του προστίμου και τη διαδικασία επιβολής τους»*. Συνεπώς, το Δημοτικό Συμβούλιο με Απόφαση του δύναται να καθορίσει τις περιπτώσεις για τις οποίες θα επιβληθεί πρόστιμο και το ύψος αυτού, όπως ορίζεται στο άρθρο 22 και ειδικότερα στην παρ. 9 αυτού της υπ' αριθμ. 90/2025 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ως εκ τούτου, τα Δημοτικά Συμβούλια ενεργώντας κατά ευρεία διακριτική ευχέρεια, μετά από ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, λειτουργικών ιδιαιτεροτήτων και δεδομένων κάθε περιοχής, μπορούν να εκδίδουν τοπικές κανονιστικές πράξεις με τις οποίες καθορίζουν αφ' ενός μεν τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης των κοινοχρήστων χώρων αφ' ετέρου δε τα τμήματα των κοινοχρήστων χώρων των οποίων θα επιτρέπεται ή δεν θα επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσης, με κύριο γνώμονα την προστασία και ομαλότερη εξυπηρέτηση των πολιτών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

Στην προκειμένη περίπτωση κατ' εφαρμογή και σε εκτέλεση των προαναφερομένων διατάξεων με την υπ' αριθμ. 90/2025 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κ***** εγκρίθηκε νέος Κανονισμός Παραχώρησης Κοινοχρήστων Χώρων του Δήμου, με ανάκληση των αριθμ. 65/2023 και 166/2024 Αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, στο άρθρο 1 του οποίου ορίστηκε ο Σκοπός του Κανονισμού ως εξής:

*«Ο παρών κανονισμός έχει ως αντικείμενο: 1. Την θέσπιση προδιαγραφών και κανόνων για την εύρυθμη λειτουργία και χρήση των κοινόχρηστων χώρων του Δήμου Κ***** (πλατειών,*

πεζοδρομίων, πεζόδρομων και λοιπών κοινόχρηστων χώρων). 2. Την ασφάλεια, προστασία και άνεση της κίνησης των πεζών, χωρίς εμπόδια σε όλη την επιφάνειά των κοινοχρήστων χώρων καθώς και τη χρήση τους από άτομα με ειδικές ανάγκες. 3. Την βελτίωση της αισθητικής εικόνας και λειτουργικότητας των κοινοχρήστων χώρων. 4. Την ελεύθερη, άμεση και συνεχή διάθεση και απόλαυση των κοινοχρήστων χώρων από το κοινό. 5. Την ενδυνάμωση της εμπορικής κίνησης με την οργανωμένη παρουσίαση των κοινοχρήστων χώρων. 6. Ο παρών κανονισμός αφορά την χρήση κοινοχρήστων χώρων του Δήμου Κ*****. Οι λαϊκές αγορές και το υπαίθριο εμπόριο δεν περιλαμβάνονται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού».

Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία του ΣτΕ οι κανονιστικές πράξεις, δεν χρήζουν αιτιολογίας αλλά ελέγχονται μόνο από την άποψη της συνδρομής των όρων και προϋποθέσεων που θέτουν οι εξουσιοδοτικές διατάξεις βάσει των οποίων εκδίδονται καθώς και για τυχόν υπερβάσεις των ορίων της εξουσιοδοτήσεως. (ΣτΕ 1558/15, 3017/14 1901/14, 3869/2000, 211/06, 31/02, 789/91 Επ. Σπηλιωτόπουλος Εγχ. Διοικ. Δικαίου Τόμος Ι 12η έκδοση/2007 σελ. 183).

Ως εκ τούτου στην προκειμένη περίπτωση η προσβαλλόμενη κανονιστική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κ***** με την οποία αφ' ενός μεν καθορίζεται ένα πλαίσιο γενικών προδιαγραφών και κανόνων αναφορικά με την παραχώρηση ή μη της χρήσης των πάσης φύσεως κοινοχρήστων χώρων του Δήμου (κατ' άρθρο 79 παρ.1δ2 του Ν.3463/06) αφ' ετέρου δε, ειδικότερα για την χρήση των πλατειών δεν έχρηζε αιτιολόγησης, κείται δε υπό το ανωτέρω εκτεθέν περιεχόμενο της εντός των ορίων που θέτουν οι εξουσιοδοτικές διατάξεις βάσει των οποίων εκδόθηκε, εφόσον συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις εκδόσεως της.

Περαιτέρω, οι προσφεύγουσες εταιρείες επικαλούνται με τον πέμπτο προτεινόμενο λόγο προσφυγής ότι η υπό κρίση Απόφαση δεν συνοδεύεται από τεχνική γνωμοδότηση ή εμπειρική τεκμηρίωση που να δικαιολογεί την ύπαρξη κινδύνου καθιστώντας την Απόφαση αυθαίρετη, χωρίς όμως να αναφέρεται από ποιο νομοθέτημα προκύπτει τέτοια υποχρέωση, καθιστώντας τον ισχυρισμό της αόριστο.

Τέλος, ως προς τον τρίτο προβαλλόμενο ισχυρισμό, με την προσβαλλόμενη Απόφαση ο Δήμος Κ***** καθόρισε αφ' ενός μεν τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς χρήσης των κοινοχρήστων χώρων αφ' ετέρου δε τα τμήματα των κοινοχρήστων χώρων των οποίων θα επιτρέπεται ή δεν θα επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσης, στη βάση των σκοπών του Κανονισμού, όπως αναφέρθηκαν ανωτέρω. Οι προσφεύγουσες εταιρείες, επικαλούνται ότι τα ηλεκτροκίνητα οχήματα των επιχειρήσεων λογίζονται ως παιχνίδια και ως εκ τούτου εμπίπτουν στις διατάξεις της Οδηγίας 2009/48/ΕΚ, αντικείμενο της οποίας είναι η θέσπιση κανόνων για την ασφάλεια των παιχνιδιών και την ελεύθερη κυκλοφορία τους στην Κοινότητα και ότι με την έγκριση της προσβαλλομένης Απόφασης το Δημοτικό Συμβούλιο παραβιάζει την κείμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία και αξιολογεί την ασφάλεια ενός προϊόντος που εμπίπτει στην ως άνω νομοθεσία. Όμως, η προσβαλλόμενη Απόφαση δεν θέτει κανόνες, όρους ή προϋποθέσεις για την ασφάλεια των παιχνιδιών και την ελεύθερη κυκλοφορία τους στην Κοινότητα, συνεπώς το Δημοτικό Συμβούλιο με την έγκριση της προσβαλλομένης δεν υπερέβη των αρμοδιοτήτων του ούτε παραβίασε την κείμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά κατ' εφαρμογή και σε εκτέλεση των προαναφερόμενων διατάξεων και ενεργώντας κατά ευρεία διακριτική ευχέρεια εξέδωσε μια τοπική κανονιστική πράξη με την οποία καθόρισε αφ' ενός μεν τους όρους, τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς χρήσης των κοινοχρήστων χώρων αφ' ετέρου δε τα τμήματα των κοινοχρήστων χώρων των οποίων θα επιτρέπεται ή δεν θα επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσης.

Αποφασίζουμε

Απορρίπτουμε την από 10-06-2025 ειδική διοικητική προσφυγή των νομικών προσώπων με την επωνυμία 1)- Ε***** Ι. – Θ***** Α. και ΣΙΑ Ο.Ε., με διακριτικό τίτλο «Μ*** Ρ**** Ο.Ε.», όπως νόμιμα εκπροσωπείται και 2)- Μ***** Ι. και ΣΙΑ Ομόρρυθμη Εταιρεία, με διακριτικό τίτλο «Ι** W***», όπως νόμιμα εκπροσωπείται κατά της αριθμ. 90/2025 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κ*****, για τους λόγους που αναφέρονται στο σκεπτικό.

Κατά της απόφασης αυτής μπορεί να ασκηθεί προσφυγή εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την κοινοποίησή της ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του Ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α') «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», που εδρεύει στο κτίριο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στη ΖΕΠ Κοζάνης.

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ-ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
κ.α.α.
Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ Α.Δ.Η.Δ.Μ.**

Δρ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΖΗΣ

Κοινοποίηση:

1. Ε***** Ι. – Θ***** Α. και ΣΙΑ Ο.Ε.,
με διακριτικό τίτλο «Μ*** Ρ***** Ο.Ε.»,
όπως νόμιμα εκπροσωπείται
Β***** 2, Κ*****

2. Μ***** Ι. και ΣΙΑ Ομόρρυθμη Εταιρεία,
με διακριτικό τίτλο «L** W***»,
όπως νόμιμα εκπροσωπείται
Ε***** 10, Κ*****

3. Δήμο Κ*****